

EXPUNERE DE MOTIVE

Parteneriatul public - privat reprezintă o nouă abordare a relațiilor între sectorul public și cel privat în realizarea de infrastructuri de transport, energie și utilități.

Având în vedere costul din ce în ce mai mare al dezvoltării de infrastructuri, statele dezvoltate din punct de vedere economic au încercat să realizeze o îmbinare a utilizării resurselor și capacităților manageriale proprii sectorului privat cu principiile aplicabile sectorului public în vederea minimizării costurilor suportate de la bugetele publice și eficientizarea construcției și operării unor infrastructuri cu un mare impact social, dar imposibil de acoperit numai din resurse bugetare.

Pe parcursul ultimului deceniu experiența unor state din Uniunea Europeană, sau din zona americană a arătat că beneficiile implicării resurselor și managementului privat în construcția de infrastructuri sunt deosebit de mari. Acest lucru a fost demonstrat de multiple proiecte de succes realizate în ultimii ani cum ar fi rețeaua de autostrăzi din Marea Britanie, Canada și Statele Unite ale Americii, principalele coridoare de transport din Australia, Tunelul de sub Marea Mânecii sau legătura fixa dintre Suedia și Danemarca peste Strâmtoarea Oresund.

Toate aceste state au trebuit să-și adapteze atât legislația cât și principiile de abordare proprii sectorului financiar public în vederea adaptării necesității transparenței totale a utilizării resurselor publice și crearea unui mediu propice investițiilor private în sectorul public cu cerințele proprii ale sectorului privat referitoare la gestiunea afacerilor și realizarea profitului investitorului.

În prezent România este angajată ferm pe linia accelerării reformelor economice și a îndeplinirii criteriilor de aderare la Uniunea Europeană și din acest motiv în programul de guvernare pentru perioada 2001 - 2004 sunt prevăzute a se realiza obiective ambițioase care implică un efort financiar considerabil al statului român pentru finanțarea unor obiective prioritare în domeniul infrastructurilor de transport, utilităților municipale și al creerii condițiilor de bază pentru crearea condițiilor pentru o viață decentă întregii populații a României.

Constrângerile impuse de actuala conjunctură bugetară fac necesară o nouă abordare conceptuală și financiară a acestor proiecte de anvergură, abordare ce vizează în primul rând mobilizarea resurselor financiare private și utilizarea capacității și performanțelor manageriale proprii acestui sector.

Un parteneriat special reprezintă o asociere între o administrație publică centrală sau locală și persoane juridice private, în scopul proiectării, finanțării, construirii și operării unui proiect de anvergură. La finalizarea contractului de asociere, bunul public realizat este transferat liber de sarcini autorității publice contractante. Prin această asociere se urmărește încheierea unui contract comercial clar între partenerii proiectului, stabilindu-se totodată obligațiile contractuale și distribuirea riscurilor între parteneri într-un mod cât mai echilibrat și precis.

Principalele beneficii ale parteneriatului special sunt următoarele:

- servicii de calitate pentru utilizatori la cele mai mici costuri prin faptul că parteneriatul special nu se bazează doar pe minimizarea capitalului investit ci și pe experiența managerială a sectorului privat, bazată pe minimizarea costurilor de operare și întreținere și maximizarea beneficiilor și profitului afacerii pe toată durata de viață a investiției;
- beneficii financiare și bugetare pentru autoritatea publică implicată prin atragerea partenerilor privați în proiecte profitabile și astfel, conservarea resurselor bugetare. În același timp investiția este capabilă să genereze resurse financiare, prin distribuirea profiturilor, resurse ce devin astfel disponibile pentru îndeplinirea altor obiective sociale, educationale, etc;
- o optimă alocare și repartizare a riscurilor între parteneri. Un proiect major implică riscuri considerabile nu numai prin prisma mărimii resurselor financiare implicate, dar și cu privire la costurile de operare și incertitudinile veniturilor rezultate din exploatarea unui obiectiv de investiții. Parteneriatul transferă riscurile proprii unei afaceri sectorului privat, sectorul public asumându-și numai acele riscuri care nu pot fi acceptabile sectorului privat (risc politic, legal, de existență a cadrului propice afacerilor, etc.);
- beneficii economice și sociale create de faptul că în timp ce majoritatea capitalurilor provin de la partenerii privați, autoritatea publică, fără a fi constrânsă de investiții directe, rămâne responsabilă doar de calitatea serviciilor către beneficiari, prin controlul și urmărirea permanentă a implementării și utilizării proiectelor conform unor clauze contractuale precise și clare;
- accesul mai ușor la piețele financiare internaționale și dezvoltarea piețelor financiare interne datorate inițiativei sectorului privat care conduce la atragerea capitalurilor străine, îmbunătățirea percepției României pe piețele de capital externe și, pe termen lung, alimentarea și dezvoltarea pieței financiare interne;
- beneficii sociale datorate faptului că prin reevaluarea intervenției sale financiare, autoritatea publică dispune de resurse financiare suplimentare ce pot fi alocate unor proiecte sociale, în domeniul sănătății sau educației care nu sunt profitabile în sine;
- beneficii în domeniul protecției mediului datorate includerii unor standarde ecologice ca cerințe obligatorii în cadrul proiectelor, folosirii experienței private și accesul la cele mai noi tehnologii. Toate acestea sunt de natură să concilieze cerințele de calitate și profitabilitate cu imperativele de protecție a mediului fără ca aceasta să implice investiții directe ale autorităților publice.

Pentru realizarea acestor deziderate, devine necesară adaptarea și completarea cadrului legislativ existent bazat pe condițiile concrete existente în România și pe experiențele anterioare ale altor țări. În prezent, realizarea diferitelor proiecte cu participare privată este limitată de prevederile Legii privind regimul concesiunilor nr. 219/1998 și Ordonanței de urgență privind achizițiile publice, nr. 60/2001.

Prezenta ordonanță intenționează să completeze cadrul legal existent pentru a permite dezvoltarea de proiecte de parteneriat special și în acest sens proiectul definește acest tip de parteneriat, nominalizează părțile responsabile, stabilește procedura de aprobare a acordurilor de proiecte în parteneriat și își propune să optimizeze procesul de selectare a ofertanților și încredințare spre execuție a unui proiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind contractele de parteneriat public – privat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

